

На основу члана 5. став 1. тачка б, члана 20. став 2. тачка б. и члана 37. Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 59/13 и 4/17), члана 6. став 1. тачка б. и члана 19. тачка б. Статута Агенције за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 63/17), Управни одбор Агенције за банкарство Републике Српске, на 25. сједници, одржаној 02.09.2020. године, доноси

О Д Л У К У
О ПРИВРЕМЕНИМ МЈЕРАМА МИКРОКРЕДИТНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА
ЗА УБЛАЖАВАЊЕ НЕГАТИВНИХ ЕКОНОМСКИХ ПОСЉЕДИЦА
УЗРОКОВАНИХ ВИРУСНИМ ОБОЉЕЊЕМ „COVID-19“

Предмет

Члан 1.

- (1) Овом одлуком утврђују се привремене мјере са циљем ублажавања негативних економских посљедица узрокованих пандемијом вирусног обољења „COVID-19“ и очувања стабилности микрокредитног сектора Републике Српске, а које се односе на:
  - 1) одобравање олакшица клијентима микрокредитних организација који су директно или индиректно погођени негативним ефектима,
  - 2) посебна правила за управљање кредитним ризиком, која микрокредитна организација примјењује у случају да одобри посебне мјере клијенту,
  - 3) мјере са циљем очувања капитала/улога микрокредитних организација.
- (2) Микрокредитна организација одобрава олакшице, односно посебне мјере из члана 3. ове одлуке клијентима са циљем превазилажења потешкоћа са којима се суочавају и олакшавања клијентима да у наредном периоду уредно измирују своје обавезе према микрокредитној организацији.
- (3) Одредбе ове одлуке примјењују се на микрокредитне организације са сједиштем у Републици Српској, као и на организационе дијелове микрокредитних организација чије је сједиште у Федерацији Босне и Херцеговине, а које послују у Републици Српској, којима је Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција) издала дозволу за рад, односно дозволу за оснивање организационог дијела.

Појмови

Члан 2.

- (1) Поједини појмови који се користе у овој одлуци имају следеће значење:
  - 1) кредитне обавезе су потраживања микрокредитне организације од клијента настала по основу укупног износа доспјеле и недоспјеле главнице, обрачунате и ненаплаћене камате и накнаде везано за кредитне послове.
  - 2) клијент микрокредитне организације је физичко или правно лице чија је кредитна способност усљед негативног утицаја пандемије вирусног обољења „COVID-19“ погоршана, односно чији су извори за отплату кредитних обавеза усљед тога смањени и тиме је клијенту отежано, онемогућено или ће бити онемогућено измиривање обавеза према микрокредитној организацији.
  - 3) посебне мјере су мјере привременог карактера и односе се на пружање могућности одгоде плаћања кредитних обавеза, репрограмирања кредитних обавеза или одобравање других олакшица које имају за посљедицу модификацију кредитних обавеза које је микрокредитна организација одобрила физичким и правним лицима са циљем ублажавања негативних посљедица утицаја пандемије на кредитну способност клијента микрокредитне организације и одрживост његовог пословања, а уз предузимање свих осталих мјера за управљање кредитним ризиком.

Посебне мјере

Члан 3.

- (1) Микрокредитна организација може одобрити клијентима из члана 2. став 1. тачка 2. ове одлуке, следеће посебне мјере:
  - 1) мораторијум, односно одгоду у отплати кредитних обавеза на период од најдуже 6 мјесеци,
  - 2) увођење грејс периода за отплату главнице кредита на период од најдуже 12 мјесеци, у случају кредита који се отплаћује ануитетно,
  - 3) продужење крајњег рока за отплату кредита који се отплаћују ануитетно,
  - 4) продужење рока доспијећа кредита са једнократним доспијећем на период од најдуже 12 мјесеци,
  - 5) одобравање додатног износа кредита за превазилажење његових тренутних потешкоћа са ликвидношћу,
  - 6) прилагођавање плана отплате сразмјерно смањењу прихода или неком другом релевантном параметру који одреди микрокредитна организација,
  - 7) друге мјере са циљем олакшавања измиривања кредитних обавеза клијента и одржавања пословања клијента.
- (2) Посебне мјере из става 1. овог члана могу да укључе и друге модалитете прилагођавања начина и динамике отплате кредитних обавеза, примјерене олакшице и друге облике подршке микрокредитне организације клијентима из члана 2. став 1. тачка 2. ове одлуке.
- (3) У оквиру посебних мјера из става 1. овог члана микрокредитна организација је дужна проводити све потребне активности ради адекватног управљања кредитним ризиком и прилагођавања тренутним и привременим околностима у пословању, са циљем стварања услова за накнадни опоравак и ублажавање неповољних економских посљедица узрокованих пандемијом вирусног обољења „COVID-19“ на одрживост пословања клијента.
- (4) У максимални период трајања посебних мјера из става 1. тачка 1, 2. и 4. овог члана није укључен период на који су биле одобрене евентуалне мјере у складу са Одлуком о привременим мјерама микрокредитним организацијама за ублажавање негативних економских посљедица узрокованих вирусним обољењем „COVID-19“ („Службени гласник Републике Српске“, број 30/20 и 56/20).
- (5) Микрокредитна организација је дужна Програм посебних мјера донесен у складу са Одлуком из става 4. овог члана ускладити са одредбама ове одлуке, те исти редовно ажурирати.
- (6) Микрокредитна организација је дужна информације о посебним мјерама које одобрава клијентима у складу са Програмом из става 5. овог члана објавити на својој интернет страници.

Модалитет

Члан 4.

- (1) Микрокредитна организација је дужна за клијенте из члана 2. став 1. тачка 2. ове одлуке дефинисати примјерен модалитет који садржи посебне мјере из члана 3. ове одлуке који ће помоћи клијентима да у наредном периоду успоставе одрживи модел пословања и уредно измирују кредитне обавезе према микрокредитној организацији.
- (2) Модалитет може садржавати једну или комбинацију посебних мјера, на основу захтјева клијента и појединачне кредитне анализе, на основу којих је микрокредитна организација процјенила да ће одобрене мјере помоћи клијенту да у наредном периоду уредно измирује своје обавезе према микрокредитној организацији.
- (3) Уколико модалитет подразумијева комбинацију мјера из члана 3. став 1. тачка 1. и 2. ове одлуке микрокредитна организација може одобрити те посебне мјере најдуже на период од укупно 12 мјесеци.

Модификација

Члан 5.

- (1) Модификација кредитних обавеза из члана 2. став 1. тачка 1. ове одлуке подразумијева измјену неких или свих услова постојећег уговора и представља уговором регулисано ново потраживање којем су замјењене постојеће кредитне обавезе клијената, а могу да укључују и продужење рока враћања главнице и/или камате/накнаде, смањења каматне стопе, отпис дијела потраживања, одобравање нових кредитних средстава у складу са релевантним законским ограничењима или друге битне промјене уговорених услова којима се олакшава положај клијената.
- (2) У току трајања мораторијума и грејс периода, номинална каматна стопа и све накнаде могу бити максимално до 75% од претходно уговорених.
- (3) Приликом уговарања посебних мјера, микрокредитна организација не може наплаћивати додатне накнаде за извршене услуге, односно накнаде повезане са модификацијом кредитних обавеза.
- (4) За промјене првобитно уговорених услова кредита, микрокредитне организације су у обавези обезбиједити сагласност свих осталих уговорних страна у кредитном послу.
- (5) У току трајања мораторија микрокредитна организација не смије обрачунавати затезну камату на износ доспијелих потраживања.

Посебна правила за управљање кредитним ризиком

Члан 6.

- (1) У случају да микрокредитна организација клијентима одобри мораторијум из члана 3. став 1. тачка 1. ове одлуке, тада у својој евиденцији може ове клијенте задржати у категорији класификације са припадајућим процентом резервисања и класификацијом потраживања у Централном регистру кредита код Централне банке БиХ (ЦРК) који су били на датум модификације.
- (2) Након истека периода на који је одобрен мораторијум, класификација и резервисања за очекиване кредитне губитке се даље врше у складу са Одлуком о висини и начину формирања резерви за покриће кредитних губитака микрокредитних организација ("Службени гласник Републике Српске" број 03/07).
- (3) У случају да микрокредитна организација клијенту одобри друге посебне мјере из члана 3. став 1. ове одлуке сматра се да је извршена модификација претходно уговорених кредитних обавеза (укључује и претходни план отплате кредита), те ће од дана закључења уговора даља класификација и резервисања за очекиване кредитне губитке модификованих кредитних обавеза зависити од броја дана кашњења у отплати модификованих кредитних обавеза сходно Одлуци о висини и начину формирања резерви за покриће кредитних губитака микрокредитних организација.

Одобрење посебних мјера

Члан 7.

- (1) Посебне мјере микрокредитна организација може проводити на основу писаног захтјева клијента имајући у виду неповољне економске посљедице (директне и/или индиректне) узроковане пандемијом вирусног обољења „COVID-19“.
- (2) Прије одобрења посебних мјера прописаних овом одлуком, микрокредитна организација је дужна да клијенте упозна са могућностима кориштења истих, свим условима и ефектима мјера (понуда), а клијенти су дужни изјаснити се о понуди и доставити писану изјаву о прихватању понуде ако исту прихватају.
- (3) Микрокредитна организација је дужна осигурати потпуну документованост проведених поступака.

Очување капитала/улога микрокредитне организације

Члан 8.

- (1) Микрокредитна организација је дужна са посебном пажњом пратити промјене у властитом пословном моделу, ликвидности и ризичном профилу, те у складу са тим предузети активности са циљем одржавања адекватног нивоа и структуре капитала/улога за покриће свих ризика којима је или би могла бити изложена у насталим околностима пословања.
- (2) Поступање микрокредитне организације у складу са ставом 1. овог члана подразумијева одгоду и/или отказивање исплате дивиденде за вријеме важења ове одлуке.

Извјештавање

Члан 9.

- (1) Микрокредитна организација је дужна осигурати праћење реализације посебних мјера, водити посебне аналитичке евиденције на начин да све активности о одобравању и уговарању посебних мјера из ове одлуке и њихови ефекти буду прегледни и доступни за потребе микрокредитне организације, као и у сврху надзора који обавља Агенција.
- (2) Микрокредитна организација дужна је извјештавати Агенцију о примјени посебних мјера у складу са формом и у роковима утврђеним посебном Инструкцијом.

Члан 10.

Завршне одредбе

- (1) Ова одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.
- (2) Захтјеви за примјену мјера из члана 3. ове одлуке могу се подносити микрокредитним организацијама до 31.12.2020. године.
- (3) Ступањем на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о привременим мјерама микрокредитним организацијама за ублажавање негативних економских посљедица узрокованих вирусним обољењем „COVID-19“ ("Службени гласник Републике Српске" број 30/20 и 56/20).

Број: УО-172/20

Датум, 02.09.2020. год.

